

Familiekunde
Regio Westkust

een betoverde wereld...

Heksen en hun strafrechtelijke vervolging in Europa, België en de Westhoek

voordracht door prof. dr. em. Jos Monballyu

ZONDAG 5 november 2023 | 10.00 uur
Erfgoedhuis *Bachten de Kupe*, Oostduinkerke

Hekserij is een thema dat tot de dag van vandaag veel mensen boeit. Ook nu nog proberen veel mensen met hekserij of toverij om veel hedendaagse mysterieuze verschijnselen te verklaren.

In Europa is er ook een tijd geweest dat men hekserij strafrechtelijk vervolgde met de ergst mogelijke straf die men zich toen kon inbeelden, zijnde de vuurdood. Dat was in de 16de en 17de eeuw ook geval in de Westhoek, met de steden Duinkerke, Sint-Winoksbergen, Veurne, Diksmuide, en Nieuwpoort als epicentra. Het heksenproces dat in 1603

plaatsvond in Nieuwpoort tegen de heksenconingin Francyne Block is daarvan een goed voorbeeld.

Wie waren die personen die men toen van hekserij beschuldigde, waarvan werden die personen, die voornamelijk vrouwen waren, door hun medeburgers beschuldigd en waarom werden zij uiteindelijk door door de toenmalige rechters gestraft, is een eerste reeks vragen die men zich daarbij kan stellen. Welk een strafrechtspleging volgden die rechters daarbij en waarom deden die rechters de beschuldigten uiteindelijk allerlei feiten bekennen waarvan velen van hen vooraf nooit hadden gehoord, zijn twee bijkomende vragen die moeten worden opgelost. Tenslotte kunnen wij ons samen allemaal de vraag stellen wat wij uit dit alles kunnen leren.

Toegang: leden FV: 2 euro; niet leden: 5 euro
inschrijven graag via stekelorum@telenet.be

met de gewaardeerde steun van

Heksenverbrandingen in de Westhoek

- 26 in Veurne (stad en kasselrij)
- 48 in Nieuwpoort (stad en omliggende)
- 18 in Brugge (Brugge en Brugse Vrije)
- 17 in Duinkerke
- 13 in Kassel
- 10 in Sint-Winoksbergen
- 4 in Diksmuide
- 2 in Ieper
- 2 Oostende
- 1 Kortemark Pieryne Coopmans

100

Het 'abominabel crime van toverie'?

- 'Hekserij' is een term die in onze Nederlandse taal pas vanaf de 18de eeuw (via het Duits: *hexerei*, naast *zauberei*) opdook om de *slechte toverij* aan te duiden.
- Voordien had men het in de bronnen alleen over *toverie*, (*toveraer*, *toveresse*), waarmee men het via bovennatuurlijke krachten veroorzaken van zowel 'goede' als 'slechte' daden bedoelde.

22

